

**Veselības nozares stratēģiskās padomes
sanāksmes**

PROTOKOLS NR. 4

Rīgā

Datums:	03.06.2021.	Nr.	1
Sākums:	10.00	Beigas:	11.35
Norises vieta:	Microsoft Teams		
Vada:	Daniels Pavļuts – Veselības ministrs		
Dalībnieki:	Vārds Uzvārds, amats	Piedalās	
	Ilze Aizsilniece – Latvijas Ārstu biedrība	☒	
	Gunta Anča – Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO	☐	
	Daiga Behmane – Latvijas Veselības ekonomikas asociācija	☐	
	Dace Ķikute – Latvijas Farmaceitu biedrība	☒	
	Andrejs Ērglis – Latvijas Universitāte	☒	
	Māris Pūkis (aizvieto Gintu Kaminski) – Latvijas Pašvaldību savienība	☒	
	Jevgēņijs Kalējs – Latvijas Slimnīcu biedrība	☒	
	Valdis Keris – Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrība	☒	
	Līga Kozlovska – Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācija	☒	
	Jānis Vētra (aizvieto Artūru Šilovu) – Latvijas Jauno ārstu asociācija	☐	
	Dita Raiska – Latvijas Māsu asociācija	☒	
	Ināra Pētersone (aizvieto Māri Rēvaldu) – Veselības aprūpes darba devēju asociācija	☒	
	Ligita Vulfa (aizvieto Sarmīti Veidi) – Latvijas Ģimenes ārstu asociācija	☒	
	Aigars Pētersons – Rīgas Stradiņa universitāte	☐	
	Valts Ābols – Latvijas Lielo slimnīcu asociācija	☒	
	Egils Einārs Jurševics – Latvijas Patentbrīvo medikamentu asociācija	☒	
	Valters Bolēvics – Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācija	☐	
	Baiba Ziemele – Latvijas Pacientu organizāciju tīkls	☒	
	Pieaicinātie:	Kaspars Bērziņš – Veselības ministra padomnieks rīcībpolitikas jautājumos	☒
	Boriss Kņigins – Veselības ministrijas valsts sekretāres vietnieks finanšu jautājumos	☒	
	Lāsma Bindere – Veselības ministra komunikācijas padomniece	☒	
	Gundega Ozoliņa – Veselības ministrijas Nozares budžeta plānošanas departamenta direktore	☒	

	Svetlana Batare – Veselības ministrijas Nozares budžeta plānošanas departamenta direktores vietniece	☒
	Sandra Kasparenko – Veselības ministrijas Nozares budžeta plānošanas departamenta vecākā eksperte	☒
	Ilze Ortveina – Latvijas Māsu asociācija	☒
	Sintija Gulbe – Veselības ministrijas preses sekretāre	☒
Protokolē:	Evija Zača – Veselības ministrijas Politikas koordinācijas nodaļas vecākā eksperte	
Darba kārtība/ sanāksmē apspriestais:		
Veselības ministrijas 2022. gada valsts budžeta prioritārie pasākumi.		
Pieņemtie lēmumi:		
<p>Veselības ministrs informē par sanāksmes mērķi, norādot, ka tiek gatavots 2022. gada budžets veselības nozarei. Šim nolūkam ir izstrādāts saraksts ar prioritārajiem pasākumiem, kas šajā sanāksmē tiks prezentēti. Uzrunas noslēgumā ministrs aicina sanāksmes dalībniekus sniegt savus viedokļus pēc Veselības ministrijas (turpmāk – VM) sagatavotās prezentācijas.</p> <p>Prezentācijas sākumā B. Kņigins sniedz informāciju par rādītājiem, kas raksturo veselības nozari pašlaik (skat. prezentāciju protokola pielikumā). Tiek sniegta informācija par indikatīvi nepieciešamo finansējumu prioritārajiem pasākumiem 2022.-2024. gadam, t.sk. veselības nozares budžeta prioritātes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) cilvēkresursu kapacitāte; 2) stratēģiskie virzieni; 3) nozares administratīvās kapacitātes stiprināšana. <p>Papildus tiek norādīts, ka pasākumi, kas saistīti ar Covid-19 ir uzskatāmi par horizontāliem un tā ir nosakāma kā pārresoru prioritāte.</p> <p>Prezentācijas beigās tiek sniegta informācija par vidējā termiņa budžeta un valsts budžeta 2022. gadam sagatavošanas grafiku.</p> <p>D. Pavļuts aicina sēdes dalībniekus izteikt viedokli par to, kuras jomas un pasākumi būtu virzāmi kā prioritārie, ņemot vērā, ka ne visiem pietiks finansējums.</p> <p>M. Pūķis norāda, ka prezentācijā sniegtajā informācijā nav saskatāma reģionālās attīstības komponente. D. Pavļuts norāda, ka reģionālās attīstības komponente ir iekļauta visos plānotajos pasākumos pēc fakta un nav atsevišķi izceļama.</p> <p>V. Keris izsaka piedāvājumu – rakstīt tieši “darba samaksas pieaugums”, nevis “jaunais mediķu atalgojuma modelis”. Tāpat arī tiek norādīts – kaut arī pēdējos divos gados ir būtiski paaugstinājies atalgojums veselības aprūpē nodarbinātajiem, tomēr ir jāturpina šis process, ņemot par pamatu Finanšu ministrijas (turpmāk – FM) prognozēto darba samaksas pieaugumu tautsaimniecībā (5% katru gadu) un politiskās plānošanas dokumentu “Programmā cilvēkresursu attīstība veselības aprūpē”, saskaņā ar kuru ārstu vidējai darba samaksai ir jāasniedz koeficientu 2,5 iepriekšējā budžeta plānošanas gadā (šobrīd tas ir 2,3). Kopumā tiek rosināts paredzēt, ka atbalsta personālam darba samaksa katru gadu tiek palielināta atbilstoši FM prognozēm – par 5%, savukārt ārstniecības personām – par 10%.</p>		

J. Kalējs atbalsta to, ka kā pirmā prioritāte tiek virzīta “Cilvēkresursu kapacitāte”. Tanī pat laikā tiek norādīts, ka dēļ lielās slodzes Covid-19 pandēmijas laikā ar dažādām piemaksām jau būtiski tika palielināts ārstniecības personu atalgojums. Tāpēc būs svarīgi precīzi noteikt, kāds tieši būs ārstniecības personu atalgojuma pieaugums nākamgad.

Tomēr kā galveno jautājumu, runājot par finanšu līdzekļu plānošanu Covid-19 pasākumiem, J. Kalējs norāda faktu, ka vēl nav izmaksātas kompensācijas par iepriekšējo pusgadu (2021. gada janvāris-jūnijs). Tiek norādīts, ka vairākas slimnīcas jau ir ziņojušas par nenomaksātiem parādiem, kas savukārt var novest pie atsevišķu slimnīcu maksātnespējas. Ir aicinājums meklēt veidus, kā šo situāciju atrisināt vēl šogad.

D. Pavļuts apliecina, ka norit sarunas ar FM par šiem neapmaksātajiem pakalpojumiem.

I. Pētersone aicina jebkuru atalgojumu palielināšanu īstenot vienīgi izmantojot tarifu sistēmu.

J. Vētra izsaka atbalstu no Latvijas Jauno ārstu asociācijas puses mērķim “cilvēkresursu kapacitāte”, t.sk. ārstniecības personu atalgojuma palielinājumu virzīt kā pirmo prioritāti. It īpaši šādās krīzes situācijās svarīgākais jautājums ir esošo mediķu noturēšana un jauno mediķu piesaistīšana darbam tieši Latvijā. Tas ir jāskata arī kontekstā ar to, ka arī citās valstīs šī krīze paaugstināja mediķu trūkumu. Tāpat arī ir jādomā par ārstniecības personu ataudzi, jo liela daļa ārstu un māsu ir pirmspensijas vecumā. Līdz ar to atalgojuma palielināšana veicinātu jaunos ārstus uzsākt darbu.

V. Ābols, piekrītot iepriekš teiktajam no dalībnieku puses, arī norādīja, ka ir nepieciešams saprast, cik optimāls ir šis saraksts un kā tas mainīsies, ja tiks noteikti kādi finansiāli ierobežojumi. Tāpat ir aicinājums detalizētāk izskaidrot, ko katra plānotā atbalstāmā kategorija paredz – kādas tieši aktivitātes tajā ietvertas un kāds varbūt būtu vēl detalizētāks finanšu sadalījums.

D. Pavļuts apliecina, ka prezentācija tiks nosūtīta, kā arī aicina dalībniekus pēc prezentācijas saņemšanas vēl sniegt papildus komentārus, ja tādi radīsies. Tāpat arī izsaka priekšlikumu vēlreiz tikties laikā līdz 30. jūnijam.

A. Ērglis izsaka atbalstu domai, ka izdevumi, kas saistās ar Covid-19, ir nosakāmi kā starpnozaru izdevumi. Tomēr ir jautājums, vai plānotais ir ārstniecības personu atalgojuma palielināšana vai atalgojuma reforma. Tiek piedāvāts, ka tie ir abi, jo ir jāuzmanās no pieejas, ka visiem lineāri tiek paaugstinātas algas. Algu paaugstinājums ir jāīsteno izmantojot tarifu sistēmu kopā ar kvalitātes kritērijiem. Viens no galvenajiem rezultātiem šādai pieejai būtu iespēja mazināt nozarē nepieciešamo speciālistu aizplūšanu no medicīnas un no Latvijas. Tomēr tiek arī saskatīta problēma šādā pieejā – subjektīvisms, ar kuru tiktu vērtēta darba kvalitāte dažādiem speciālistiem.

Pēc B. Ziemeles jautājuma, D. Pavļuts skaidro turpmāko komunikācijas procesu ar FM un valdību. Tai skaitā tiek nosauktas divas lietas, par kurām ir viennozīmīga pārliecība un kuras tiks aizstāvētas turpmākajās sarunās:

1. Finansējums, kas attiecas uz Covid-19 aktivitātēm nav tikai VM budžeta jautājums – tas nav rēķināms VM budžeta kvotā, bet tas ir starpnozaru finansējums.

2. Lai budžets būtu proporcionāli sadalīts politiskā līmenī un sabalansēts nozares iekšienē. Piemēram, pagājušajā gadā bija piešķirts finansējums, kas ļāva paaugstināt algas, tomēr maz palika citu problēmu atrisināšanai. Tas arī nozīmēs, ka nozarei iekšēji vajadzēs pārbalansēt saņemto finansējumu, saprotot, ka viss nevar aiziet tikai atalgojumā vai tikai saturā.

I. Aizsilniece sēdes vadītājam un dalībniekiem uzdod jautājumu – ko nozares nevalstiskās organizācijas (turpmāk – NVO) varētu darīt, lai vajadzības nozarē tiktu sadzirdētas. Jautājums ir tieši par koordinētu rīcību.

D. Pavļuts izsaka priekšlikumu, ka pirmais pasākums, kurā NVO varētu piedalīties, ir Saeimas Sociālo un darba lietu komisija, kur tiks prezentēts budžets. Tāpat tiek piedāvāts, ka VM sagatavos tēzes, kuras nozares NVO varētu izmantot jau savā kontekstā, runājot ar valdību un sabiedrību.

D. Pavļuts noslēgumā sniedz kopsavilkumu par diviem pieņemtiem lēmumiem sēdes laikā:

- 1) Sēdes dalībnieki atbalsta plānoto budžeta finansējuma sadalījumu, tomēr ir nepieciešama skaidrojoša detalizācija par katru no paredzētajiem pasākumiem.
- 2) Veselības ministrija sagatavos tēzes, kuras piedāvāt veselības nozares NVO, veidojot turpmāko komunikāciju ar valdību un sabiedrību.

Sanāksmes vadītājs

(paraksts**)ⁱ

Daniels Pavļuts

Protokolētāja

(paraksts**)

Evija Zača

** PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU